Els materials en terra al jaciment de Forat de Conqueta (Santa Linya, Lleida)

Cristina Masvidal[1]

Rebut: 15-06-2009
Acceptat: 30-09-2009

Resum

L'article presenta els materials en terra recuperats al jaciment de Forat de Conqueta. S'han recuperat més de 50 fragments d'argiles d'origen fluvial als quals s'ha afegit i barrejat elements vegetals. El material en fang cru podria correspondre a les restes d'una plataforma construïda a la zona del passadís per facilitar la circulació de les persones en aquesta zona.

Paraules clau: fang; terra; *torchis;* estructures peribles; Forat de Conqueta.

Resumen. Los materiales en tierra en el yacimiento de Forat de Conqueta (Santa Linya, Lleida)

El artículo presenta los objetos en tierra recuperados en el yacimiento de Forat de Conqueta. Se han recuperado más de 50 fragmentos de arcilla de origen fluvial, los cuales se han mezclado con elementos vegetales. El material en barro crudo podría corresponder a algún tipo de plataforma construida en la zona del pasillo para facilitar la circulación de las personas en la misma.

Palabras clave: barro; tierra; estructuras perecederas; Forat de Conqueta.

Abstract. Clay material at the site of Forat de Conqueta (Santa Linya, Lleida)

The paper the clay materials recovered on the site of Forat de Conqueta. Along the fieldwork more than 50 fragments of clay has been recovered originated fluvial that were mixed with vegetable elements. The clay raw material could be the remains of a kind built platform in the area of the corridor to facilitate movement of people in this area.

Keywords: metal, clay; fluorescence X-ray, perishable structures, Forat de Conqueta.

MASVIDAL, Cristina. «Els materials en terra al jaciment de Forat de Conqueta (Santa Linya, Lleida)». *Treballs d'Arqueologia*, 2010, núm. 16, p. 111-114.

1. Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria (CEPAP-UAB). cris.masvidal@gmail.com

1. El material en terra

Durant les campanyes d'excavació al jaciment de Forat de Conqueta es van registrar una sèrie de materials arqueològics fets amb terra de difícil interpretació, a causa, essencialment, del seu mal estat de conservació.

Al nivell 1/2, es van recollir més de 50 fragments de diverses mides i gruixos, alguns d'ells totalment esmicolats. El material amb que està elaborat consisteix en argiles molt fines i depurades o llims, probablement d'origen fluvial, als quals s'ha afegit i barrejat elements vegetals, en la majoria de casos de manera molt abundant. L'addició d'elements minerals és escassa i, en tot cas, no es pot dir si és intencionada o no.

Els fragments vegetals inclosos a la pasta es poden determinar com a cereals. Se'n conserven empremtes de tiges (màxim conservat, 6 mm de diàmetre) i de llavors, i en dos casos les mateixes llavors es conserven atrapades a la pasta de fang. La majoria de fragments localitzats no estan cuits: es tracta de la pasta d'argila i elements vegetals assecada a l'aire. Només uns pocs fragments estan cuits, molt endurits, probablement a causa dels episodis de combustió documentats a aquest nivell.

La forma dels fragments és irregular. No obstant això, en alguns casos hi ha una cara allisada de manera grollera. Les empremtes vegetals a les cares allisades són menys perceptibles. En alguns casos, pocs, es conserven formes que s'aproximarien a acabaments laterals, possiblement corresponents als acabaments d'una possible estructura o plataforma. D'altra banda, la majoria dels fragments que tenen una cara més o menys allisada tenen l'altra cara absolutament irregular, però que sembla correspondre's amb formes que s'adapten al possible suport de la pasta: el sòl rocós irregular del Forat de Conqueta.

Els fragments d'argila es van documentar a la zona del passadís i a l'interior de la cova. Pel que fa a la zona del passadís, tots ells estaven situats plans, de manera que potser indica una mena de plataforma artificial, amb unes mides aproximades (conservades) de 32 x 23 cm (figura 1).

Al nivell 3 es van recollir uns petits fragments de fang endurit pel foc que, a causa de la seva mida reduïda, han fet impossible determinar empremtes o tècniques d'elaboració.

2. Interpretació i discussió

Els fragments recollits al Forat de Conqueta de material en fang cru podrien ser les restes d'una mena de plataforma construïda a la zona del passadís per facilitar la circulació de les persones en aquesta zona o bé com a plataforma preparatòria de suport. El passadís del Forat de Conqueta té un sòl totalment irregular format per blocs de roca.

Aquesta pasta, probablement elaborada fora de la cova, s'aporta i s'emplenen els forats i desnivells que existeixen entre blocs de roca i, per acabar-ho, s'allisa barroerament per aconseguir una plataforma més o menys plana.

La mateixa circulació de persones i, posteriorment, d'animals probablement sigui la responsable de la troballa de fragments de pasta de fang a l'interior de la cova, els quals, en molts casos, estan cremats. Precisament és aquí, a l'interior de la cova, on el ritual de cremació parcial dels cadàvers es duia a terme i, per tant, on accidentalment aquests fragments cor-



Figura 1. Sector del passadís amb fragments de fang endurit.

responents a la plataforma del passadís s'hagin cremat.

La tècnica emprada per elaborar aquesta pasta és la mateixa que la utilitzada ancestralment per fer el que es coneix com a *torchis*. El *torchis*, documentat en molts hàbitats de la prehistòria recent, des del Proper Orient fins a la península Ibèrica, podríem dir que fou el ciment de la prehistòria, utilitzat abastament en la construcció de cases i cabanes, en acabaments i molt probablement en molts altres usos que se'ns escapen (De Chazelles *et al.*, 2008).

Referències bibliogràfiques

De Chazelles, C. A.; Alain, K.; Pousthomis, N. (dirs.) (2008). «Les cultures constructives de la brique crue : troisièmes échanges transdisciplinaires sur les constructions en terre crue». Actes du colloque international de Toulouse, 16 et 17 mai 2008. Montpeller: Éd. de l'Espérou.